

[Bertel Haarder]

grund til at gøre det stik modsatte. Det taler jo for, at vi får fjernet de refusionsordninger, der er tilbage, men det vil regeringen heller ikke gøre noget som helst ved.

I går aftes ved 10-tiden så vi, at regeringens ene hånd ikke ved, hvad den anden gør. Finansministeren fortæller os i forgårs, at han vil spare 1½ mia kr. ved at hjælpe kommunerne med at spare. Dér giver han venstre ret i, at det må man kunne spare 1½ mia kr. ved. Men industriministeren fik i går tromlet sit prislovsforslag igennem, som forhindrer kommunerne i at spare, for da jeg spurgte ham, om det nu blev muligt for kommunerne overhovedet at ændre ved de ekstraordinære tilskud, de har givet, og som de måske burde holde op med at give, at ændre på nogle takster, at sætte nogle gebyrer i vejret og lade folk betale lidt mere selv af de offentlige ydelser, så var svaret klart: nej, prislovgivningen forhindrer, at kommunerne kan gøre noget sådant. Herved har industriministeren forhindret finansministeren i at få sine ønsker opfyldt.

Regeringens egne økonomer har i foråret udarbejdet en fremragende budgetredøgørelse, som klart påviser, at udgifterne løber fuldstændig løbsk. Hvert år – det kan man læse i budgetredøgørelsen – lyder prognosen på en stor stigning det førstkommende år og derefter en langt mindre stigning de næstfølgende år. Men når vi så kommer til det nærmestfølgende år, så sker der det samme: nu forudser man en stor stigning det følgende år og derefter en afdæmpning i de kommende år. De kurver, som viser afdæmpningen i udgiftsstigningerne med en stor stigning i starten og derefter mindre stigninger, bliver år efter år parallelforskuet i opadgående retning. Planlæggerne har simpelt hen ikke fantasi til at forestille sig udgiftsstigningerne.

Sådan er det gået siden 1972, hvor vi første gang fik den store perspektivplan II, og sådan skal det åbenbart blive ved med at gå. Regeringen har intet sagt om, hvad den egentlig vil gøre ved det. Det vil nemlig fortsætte sådan, med mindre finansministeriet ændrer styringen af finanserne, ændrer tilskudsmekanismerne og skyder hjertet op i livet og tør begynde at tale om at pille ved gratisprincippet, dér hvor det kan gøres uden velfærdsøkonomiske og samfundsøkonomiske tab.

I en periode kan arbejdsløsheden godt begrunde en vis offentlig vækst inden for områder, hvor der er notorisk overskud af arbejdskraft, det skal jeg gerne indrømme. Men i dag er der på trods af arbejdsløsheden stor mangel på arbejdskraft netop i de udlandskonkurrerende erhverv, og dermed er vi i en situation, hvor en offentlig udgift direkte er med til at undergrave vore muligheder for at arbejde os ud af krisen og få tjent nogle flere penge hjem.

Det hænger sammen med paradoksproblemet: dette, at der er mange arbejdsløse og samtidig mange ledige stillinger. Det er et problem, som er klart erkendt af arbejdsministeren, men vi har ikke set noget til, om regeringen egentlig vil gøre noget ved det problem. Jo, vi så en kæmpebevilling forleden i finansudvalget for anden gang på et halvt år til arbejdsministeren, og den fik det blå stempel, sådan at der nu er bevilget alt i alt flere hundrede millioner kroner til specialarbejderkurser m.v.

Men hvad viser sig så, når vi begynder at bore i det? Jo, vi får at vide, at de fleste af disse penge går til folk, som er i arbejde i forvejen, samt at der ikke er nogen pligt for ledige, som mangler færdigheder, og som derfor ikke kan få arbejde til at skaffe sig disse færdigheder, så de får mulighed for at få beskæftigelse. Vi har i forvejen hørt, at 90 pct. af alle arbejdsvægringer gør man intet ved, og det er altså sådan, at hvis man vægter sig ved at tage et yderst relevant kursus i maskinskrivning, f. eks. hvis man er ledig inden for HK-området, så sker der slet intet ved, at man nægter at tage det. Det skal der altså åbenbart heller ikke gøres noget ved.

Det er de alt for snævre faggrænser i det danske samfund, der er skyld i det paradoksproblem, jeg før nævnte, men det skal der heller ikke gøres noget ved. Derfor har vi f. eks. 29 pct. ledige arkitekter, men alligevel skal der heller ikke spares noget på arkitekt-skolerne. Dér har regeringen tværtimod fået 30 nye stillinger, og kulturministeren har ikke spor hensigter i retning af at bremse optagelsen. Det håber jeg at finansministeren har, men kulturministeren har ikke, og hvis finansministeren ikke mander sig op, så kører også dette blot videre. Det er måske et eksempel fra et mindre område, men når arbejdsløshedsprocenten kommer op på næsten